

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/3901
G.K.132

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-147/1610/3314
Konu : Yazılı soru önergesi

11.10.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/02/2012 tarihli ve A.01.0. KKB.0.10.00.00-7/3901-81567 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 27/02/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-811/884 sayılı yazı,
c) 12/03/2012 tarihli ve 1011/2157 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Oktay Ekşi tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3901 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/3901
60132

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-147/1792/3649
Konu : Yazılı soru önergesi

14.07/2012

Sayın Oktay EKŞİ
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/3901 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu; 7. maddesinde, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu, bu yetkinin devredilemeyeceği; 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği; 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı belirtilmiştir. Başlangıç Bölümünde ise kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu ilkesine yer verilmiştir. Anayasanın 138. maddesinde de, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Devlet organlarının görev ve yetkileri, bunların nasıl kullanılacağı, yukarıda belirtilen hükümlerde yer alan ilkeler çerçevesinde Anayasa ve kanunlarla belirlenmiş olup, yargı yetkisi de bu sınırlar çerçevesinde yetkili mercilerce kullanılmaktadır.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

A- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

y¼k¼ml¼d¼r.”,

B- “Kamu davasını açma g¼revi” kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

“(1) Kamu davasını açma g¼revi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli ř¼phe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame d¼zenler.”

H¼k¼mlerinin yer aldığı mal¼mlardır.

Öte yandan, 04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı m¼lga Ceza Muhakemeleri Usul¼ Kanununun 148. maddesinde d¼zenlenen “Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir.” h¼km¼ 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3. maddesi ile y¼r¼rl¼kten kaldırılmış ve benzer bir h¼kme 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda da yer verilmemiştir. Bu itibarla 5271 sayılı Kanunun 170. maddesinin birinci fıkrasındaki “Kamu davası açma g¼revi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.” h¼km¼ ile 160. maddesinin birinci fıkrasındaki “Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir h¼li ¼đrenir ¼đrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.” h¼k¼mleri çerçevesinde kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanı da dahil olmak üzere her hangi bir kişi, kurum veya organın Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır. Bu bağlamda, kamu davasının açılması konusunda g¼revli ve yetkili kılınan makam Cumhuriyet başsavcılıkları olup, telkinde bulunulması yada talimat verilmesi s¼z konusu değildir.

III- Dedikodu yoluyla oluşturulan, doğru bilgiler içermeyen ve resm¼ nitelik taşımayan, soru ¼nergesinde adı geçen belgelere itibar edilmemektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan